

Trnavský samosprávny kraj *Záhorská knižnica Senica*

František KRIŠTOF VESELÝ

František Krištof Veselý sa narodil 12. apríla 1903 v Skalici. Od detstva ho vychovávali starí rodičia Kotekovci. Základnú školu navštevoval a na gymnáziu študoval v Skalici. Spolu so svojim rovesníkom, neskôr operným tenorom Jankom Blahom spieval v skalickom cirkevnom zbore. V roku 1918 odišiel za rodičmi do Budapešti, kde v roku 1921 maturoval a v roku 1923 skončil štúdium na štátnej hereckej škole. Neskôr absolvoval kurzy rétoriky v Budapešti a v Prahe. Po viacerých angažmán v Segedíne, Debrecíne, Cegléde, a Miškolci získal miesto v Kráľovskom divadle v Budapešti.

V roku 1931 podpísal zmluvu so Slovenským národným divadlom do operetného súboru. Okrem spievania aj režíroval operety. František Krištof Veselý v tom čase hral aj v mnohých pražských divadlách: v Novej operete, Varieté, Švandovom divadle a iných. Záujem o neho prejavili aj viedenské pódia, stal sa hercom a režisérom bratislavskej Novej scény a umeleckým šéfom Hudobnej komédie tejto scény.

Vďaka svojim vlohám a v neposlednom rade aj zjavu, hral najmä postavy milovníkov, mladých komikov či žoviálnych a mondénnych mužov.

Nezabudnuteľný bol jeho režisérsky rukopis, charakteristický najmä snahou o vytvorenie efektnej a pôsobivej operetnej inscenácie.

Po roku 1940 sa František Krištof Veselý stal v operete Slovenského národného divadla popularizátorom operetných melódií slovenských autorov, najmä Gejzu Dusíka. Mnohé melódie z vari najznámejšej operety tých čias - **Pod cudzou vlajkou** doslova zľudovali: **Saigon, tys prístav krásnych žien, S tebou najkrajší deň chcem prežívať, Nebozkané pery** a **Dedinka v údolí, malé domčeky**, ktorá sa stala akousi hymnou pofebruárovej slovenskej emigrácie po celom svete.

Celoštátnu popularitu priniesol Františkovi Krištofovi Veselému najmä film. Od polovice 30. rokov nakrútil v Prahe jedenásť filmov, kde hral po boku významných českých hercov: **Uličnice, Děvčátko z venkova, Pán a sluha, Svatební cesta, Adam a Eva**. Najobľúbenejším sa stala veselohra **Štvorylka**, ktorá vznikla už po vojne. Neskôr vystupoval aj v mnohých programoch slovenskej televízie.

V 30. a 40. rokoch sa preslávil ako vynikajúci interpret slovenských dobových šlágrov. K sláve mu dopomohol najmä rozhlas, v ktorom nahral v ňom vyše dvestopäťdesiat piesní.

Ani tento umelec s dušou grófa však neušiel po vojne perzekúciám štátnych úradov, bol dokonca zatknutý a nejaký čas pobudol v pracovnom tábore v Novákoch.

František Krištof Veselý bol maďarsko-slovensko-českým hercom a spevákom, na dlhé roky obdivovaným vzorom ľudskej dôstojnosti, mužského šarmu a najmä umeleckej profesionality, ktorej sa nikdy nespreneveril.

Zomrel 13. marca 1977 v Bratislave.

Bibliografický leták vydáva Záhorská knižnica pri príležitosti 110. výročia narodenia Františka Krištofa Veselého - prvého profesionálne vyškoleného operetného herca a speváka v slovenskom divadelníctve, jedného z najlepších interpretov operety na Slovensku.

Pri tvorbe záznamov sme čerpali z celoslovenskej databázy kníh a článkov, spracovaných v systéme Virtua.

Bibliografická časť

I. Dielo Františka Krištofa Veselého

Moja cesta s piesňou
Bratislava : Q 111, 2005
1. vyd.

Od liet mladých k nemladým
Bratislava : Smena, 1969
1. vyd.

II. Literatúra o živote a diele Františka Krištofa Veselého

Knihy

Československý biografický slovník : A – Ž
Praha : Academia, 1992
1. vyd.

Dinka, Pavol
Skalica a Skaličania v literatúre : príbehy
[Bratislava] : Formát, 2012
1. vyd.

Elschek, Oskar
Dejiny slovenskej hudby od najstarších čias po súčasnosť
Bratislava : Asco art & Science, 1996
1. vyd.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska : A – L
Bratislava : Veda, 1989
1. vyd.

Encyklopédia Slovenska : VI. Zväzok T – Ž
Bratislava : Veda, 1982
1. vyd.

Ilustrovaný encyklopedický slovník : 2. díl J – Pri
Praha : Academia, 1981
1. vyd.

Knotek, Ivan
Záhorie: Kraj medzi Karpatmi a Moravou alebo Malá encyklopédia Záhoria
[S.I.] : ProMédia, 2006
1.vyd.

Krištof Veselý, František
Moja cesta s piesňou
Bratislava : Q 111, 2005
1. vyd.

Malá encyklopédia Slovenska : A – Ž
Bratislava : Veda, 1987
1. vyd.

Malá slovenská encyklopédia AŽ
Bratislava, Encyklopedický ústav SAV, 1993
1. vyd.

Slovenský biografický slovník : T – Ž
Martin : Matica slovenská, 1994
1. vyd.

Zrubec, Laco
Dedinka v údolí...
[Nitra : Čakanka], 2010
1. vyd.

Zrubec, Laco – Pavlisko, Ivan
Slávni Slováci sveta
Nitra : Garmond, 2000
1. vyd.

Články

Blaho, Janko
Spevák troch generácií
Práca. – (7.4.1973), s. 7

Čože je to sedemdesiatka!
Matičné čítanie. – Roč. 6, č. 8 (1973), s. 6

Čavojský, Ladislav
Najväčší divadelný elegán
Literárny týždenník. – Roč. 16, č. 20 (2003), s. 11

Gulíková, Zuzana
Spievajúca lefenda : František Krištof Veselý
Eurotelevízia. – Roč. 4, č. 18 (1994), s. 6

Krivský, Dušan
Pátranie po rodnom dome
Záhorie. – Roč. 12, č. 2 (2003), s. 30-32

Kulík, Félix
Nedožitý jubileum
Ľud. – Roč. 36, č. 85 (12.4.1983), s. 5

Laucká, Eva
Tak nekonečne krásna nech zostane vždy láska
Svet socializmu. – č. 30 (1974), s. 10

Michalovič, Peter
František Krištof Veselý : Osobnosti nášho kraja
Župný spravodajca. – Roč. 1, č. č. (2008), s. 9

Michalovič, Peter
Spomienka na Františka Krištofa Veselého
Záhorie. – Roč. 12, č. 2 (2003), s. 28-30

Mojžišová, Michaela
Dedinka v údolí : 12. apríla uplynie 100 rokov od narodenia...
Domino fórum. – Roč. 12, č. 15 (2003), s. 23

Palovčík, Michal
Umelec javiskového optimizmu : Na nedožitú osemdesiatku Františka Krištofa
Veselého
Pravda. – Roč. 64, č. 85 (12. 4. 1983), s. 5

Prečo sa máme rozísť
Populár. – č. 2 (1978), s. 27

Rozsival, Jaroslav
Herec, spevák, režisér... : Spomienka na nedožitú 80. narodeniny zaslúžilého umelca
Františka Krištofa Veselého
Život. – Roč. 33, č. 22 (1983), s. 29

Sláviková, Anna
V chudobe sa narodil aj zomrel Kráľ
Život. – Roč. 51, č. 24 (2001), s. 18-20

Soukup, Milan
František Krištof Veselý (1903-1977)
My – týždenník pre Záhorie. – Roč. 7, č. 14 (2008), s. 10

Spomienka na kráľa operety : Takí všestranní umelci už dnes nežijú
Záhorák. – Roč. 44, č. 17 (2003), s. 3

Škreko, Benjamín

Vždy elegantný, vždy Krištof Veselý : pred dvadsiatimi piatimi rokmi zomrel nestor...
Národná obroda. – Roč. 13, č. 58 (9.3.2002)

Šoltýs, Laco

Život pre ľahkú múzu

Ľud. – Roč. 30, č. 85 (1978), s. 5

Ursínyová, Terézia

Bonviván a hviezda slovenskej operety : F. K. Veselý vždy spomínal na svoj bohatý
umelecký život s úsmevom

Verejná správa. – Roč. 59, s. 21 (2004), s. 26-27

Ursínyová, Terézia

Nenahraditeľný umelec

Hudobný život '93. – Roč. 25, č. 8 (1993), s. 9

Ursínyová, Terézia

Osobnosť, na ktorú sa nezabúda : Stále aktuálna múza

Populár. – Roč. 17, č. 5 (1985), s. 22-23

Ursínyová, Terézia

Ten, ktorý lámal srdcia žien : František Krištof Veselý

Slovenska. – Roč. 45, č. 14 (1993), s. 18-19

Vašina, C.

F.K.Veselý – 70. ročný

Roľnícke noviny. – (12.4.1973), s. 5

Vinše sa len tak sypali

Ľud. – (13.4.1973), s. 5

Vokušová, Naďa

František Krištof Veselý : Skaličan s dušou grófa

Roľnícke novinky. – Roč. 13, č. 18 (2003), s. 27

Vraštiak, Štefan

Sedemdesiatročný mladík

Život. – Roč. 23, č. 15 (1973), s. 58

Zrubec, Laco

Knieža slovenskej operety : F.K.Veselému tleskali aj v Budapešti, vo Viedni i v Prahe
Slovenská republika víkend. – Roč. 5, č. 31 (1998), s. 8

Zrubec, Laco

Moment, ide knieža F.K. Veselý : Spomíname na nestora slovenskej tanečnej piesne

Život. – Roč. 43, č. 14 (1993), s. 10-11

Zrubec, Laco

Posledné stretnutie : Dvanásteho apríla 1978 si pripomíname nedožitých 75 rokov nestora slovenskej tanečnej piesne, zaslúž. umelca
Sloboda. – Roč. 33, č. 16 (14.4.1978), s. 8

Zrubec, Laco

Rozdával radosť : Pripomíname si nedožitú 80. narodeninu zaslúžilého umelca Františka Krištofa Veselého
Sloboda. – Roč. 38, č. 16 (1983), s. 4

Zrubec, Laco

Život s Gizelou

Život. – Roč. 26, č. 48 (1976), s. 54-55

Žije v našich spomienkach

Hlas ľudu. – Roč. 29, č. 89 (16.4.1983), s. 5

Život pre ľahkú múzu

Populár. – č. 4 (1973), s. 8-10

Rozhovory

Boronkayová, Felícia – Veselá , Eva

Ote? Bol úžasný! : František Krištof Veselý mal rád Beatles

Život. – Roč. 57, č. 19 (2007), s. 56-59

Litschauerová, Nina – Krištof Veselý, František

Nie som ja ešte taký starý

Večerník. – (13.4.1973), s. 7

Mačugová, Gizela – Krištof Veselý, František

Ocitol som sa nechtiac v jej náručí

Film a divadlo. – Roč. 17, č. 8 (1973), s. 18-21

Truhlářová, Agneša – Krištof Veselý, František

Priekopníci slovenskej populárnej hudby – František Krištof Veselý

Rytmus. – č. 4 (1973), s. 26-27

III. Autobiografie

Knihy

Krištof Veselý, František

Moja cesta s piesňou

Bratislava : Q 111, 2005

1. vyd.

Krištof Veselý, František
Od liet mladých k nemladým
Bratislava : Smena, 1969
1. vyd.

Články

Krištof Veselý, František
So spevom kráčam životom : Ako som sa dostal o filmového kotúča
Mosty. – Roč. 5, č. 3 (1996), s. 11

Krištof Veselý, František
So spevom kráčam životom : Hraj, nech to čert berie
Mosty. – Roč. 5, č. 1 (1996), s. 11

Krištof Veselý, František
So spevom kráčam životom : Pesnička na dobrú noc
Mosty. – Roč. 5, č. 4 (1996), s. 11

Krištof Veselý, František
So spevom kráčam životom : Tatranský vzduch, apetít a opereta
Mosty. – Roč. 5, č. 5 (1996), s. 11

Krištof Veselý, František
So spevom kráčam životom : Z Miškolca do Bratislavy
Mosty. – Roč. 5, č. 2 (1996), s. 11

III. Recenzie

Oriešek, Patrik
Poznáte Krištofa Veselého?
Knižná revue. – Roč. 16, č.6 (2006), s. 5
Rec.: Krištof Veselý, František : Moja cesta s piesňou. – Bratislava : Q 111, 2005

Szabó, Ivan
Spomienky na ľahkú múzu
Literárny (dvoj)tyždenník. – Roč. 19, č. 1-2 (2006), s. 12
Rec. : Krištof Veselý, František : Moja cesta s piesňou. – Bratislava : Q 111, 2005